

PS11 : การพัฒนาระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติ ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

นพ.ภูมินทร์ ศิลาพันธ์

พล ต ปราโมทย์ อิมวัฒนา (ผู้แทนศูนย์ทหารอากาศอาเซียน)

พญ.อลิสา ยานะสาร (ผู้แทนกองสาธารณสุขฉุกเฉิน)

นางสาวพรรณภา ฦ น่าน (ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

อภิปราย Parallel Session 11 : วันที่ 30 พฤษภาคม 2562 เวลา 15.00-16.30 น. ห้อง.....

Key message of the session

1. การเตรียมความพร้อมต่อการเกิดภัยพิบัติ

โครงการ ARCH PROJECT เป็นโครงการในการเตรียมความพร้อมทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุขสำหรับภัยพิบัติ

2. การตอบสนองของทหารต่อการเกิดภัยพิบัติ มีการจัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน

ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนเป็นหน่วยงานที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับการเกิดภัยพิบัติ การดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการฝึกซ้อมระหว่างแพทย์ทหารในประเทศกลุ่มอาเซียนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

3. กระบวนการร้องขอและให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในภาวะภัยพิบัติ: ไทย และ อาเซียน

• กลไกการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ: ในประเทศไทย

เมื่อเกิดสาธารณภัยในประเทศไทยจะมีแผนปฏิบัติการ สปจ. 15 วัตถุประสงค์เพื่อ ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างมีเอกภาพ และบริหารจัดการด้านต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

• กลไกการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ: ระดับอาเซียน

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่ประสบภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือที่ทำในขั้นต้นคือ เงิน 200,000 US ส่วนการช่วยเหลืออื่นก็จะขึ้นอยู่กับประเทศที่ประสบภัยพิบัติจะร้องขอความช่วยเหลือ จะมีการร้องขอผ่านทาง การทูต และผ่านทาง AHA center โดยปฏิบัติตาม SASOP

4. บทบาทของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อเกิดภัยพิบัติ

ประเทศไทยมีหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ตั้งหน่วยงานที่เรียกว่า (Emergency Medical Team Coordination Cell) เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างทีมแพทย์ที่จะเป็นทีมช่วยเหลือ และประสานงาน

PS11 : การพัฒนาระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

Major problems & issues raised / discussed

- การปฏิบัติงานด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของนโยบาย การพัฒนาตอนนี้ที่ดีที่สุดคือการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุด สำหรับในประเทศไทยน่าจะเป็นการช่วยเหลือในการเตรียมความรู้ ความพร้อมให้กับประเทศในกลุ่มอาเซียน เนื่องจากประเทศไทยเป็นผู้นำในด้านการจัดการภัยพิบัติ และจะทำอย่างไรให้เกิดการพัฒนาที่ดีที่สุด
- ผู้ปฏิบัติได้มีการเตรียมความพร้อมของทีมในการช่วยเหลือ แต่ในสถานการณ์จริงเกิดความล่าช้าของกระบวนการระหว่างประเทศ ทีมมีการเตรียมพร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือแต่ช้าเกินไปทำให้ประเทศที่ประสบภัยปฏิเสธความช่วยเหลือ จะมีการแก้ไขอย่างไรที่จะทำให้เกิดการช่วยเหลือระหว่างประเทศได้เร็วขึ้น
- เนื่องจากระบบการแพทย์ของประเทศกลุ่มอาเซียนแตกต่างกัน จะทำอย่างไรให้ทำงานร่วมกันได้เมื่อเกิดภาวะภัยพิบัติ

PS11 : การพัฒนาระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

Suggested solutions

- ในการเตรียมการรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติต้องมีการเตรียมพร้อมไว้เสมอ ในสถานการณ์ปกติโดยต้องให้ความสำคัญกับการร่วมซ้อมแผนรับภัยพิบัติระหว่างกลุ่มอาเซียน เพื่อให้รู้จักกันในระดับหนึ่ง เช่น แพทย์ทหารอาเซียนมีการฝึกร่วมกัน จะทำให้เมื่อเกิดเหตุการณ์จริงสามารถเข้าถึงและตอบรับการช่วยเหลือได้รวดเร็ว
- การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติในกลุ่มประเทศอาเซียน นอกจากจะเป็นการช่วยเหลืออย่างเป็นทางการแล้ว การให้คำปรึกษาโดยผ่านช่องทางสื่อสารถือว่าเป็นการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมได้เช่นกัน
- กองทัพอินดีเข้าร่วมโครงการ **ARCH** กับ สพฉ. ในเร็วๆ นี้มีแผนในการฝึกทหาร **MERT** ของ 10 ประเทศร่วมกัน อาจมีผลทำให้มีการตอบรับการช่วยเหลือได้เร็ว

PS11 : การพัฒนาระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

Quotations

- การบริการการแพทย์ที่ดีในสถานการณ์ที่เลวร้าย (Good medicine in Bad place)
(พล. ต. ปราโมทย์)
- ความสำคัญของการซ่อมแผนรับภัยพิบัติ นอกเหนือจะได้ความรู้ ได้เพื่อน และได้เครือข่าย
เพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติการของประเทศ (พญ.อลิษา)

PS11 : การพัฒนาระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน